

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA
w Gdańsku
ODDZIAŁ w SŁUPSKU

Słupsk 11.06.2019 r.

OSL.021.3.2019

**Rada Powiatu Słupskiego
ul. Szarych Szeregów 14
76-200 Słupsk**

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gdańsku Oddział w Słupsku w odpowiedzi na Państwa pismo z dnia 04.06.2019 r. nr OR-II.0012.4.7.2019 przesyła informację dotyczącą stanu fitosanitarnego upraw w powiecie słupskim.

Kierownik Oddziału
w Słupsku

mgr inż. Anna Wasińska

W załączeniu:
- informacja o stanie fitosanitarnym upraw

Stan fitosanitarny upraw rolniczych w powiecie słupskim – na dzień 11.06.2019 r.

Warunki atmosferyczne roku 2018 i wiosną 2019 roku były niekorzystne dla upraw rolniczych. Spowodowane było to głównie przez suszę. Jak wynika z danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny gospodarstwa rolne zebrały średnio w roku 2018 o 16% zbiorów mniej niż rok wcześniej. Zbiory rzepaku spadły o 19%, a ziemniaków o 18%.

W bieżącym roku uprawy ozime przezimowały lepiej niż w roku ubiegłym, praktycznie bez poważniejszych strat. Przebieg warunków agrometeorologicznych w okresie tegorocznej zimy był korzystny dla zimujących roślin.

Utrzymujące się w ciągu listopada dodatnie temperatury powietrza podtrzymywały wegetację i stwarzały dobre warunki dla wzrostu i rozwoju ozimin.

Krótkotrwałe spadki temperatury w styczniu i lutym (lokalnie do -13°C przy gruncie) i silne wiatry występujące przy niewielkiej pokrywie śnieżnej nie zagrażały zimującym oziminom, tylko miejscami powodując wysmalanie roślin.

Pogoda w marcu nie sprzyjała obsychaniu pól i ogrzewaniu gleby, a także wegetacji ozimin i trwałych użytków zielonych, pomimo tego wcześniej zastosowano nawożenie nawozami mineralnymi, a także przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne z użyciem herbicydów.

W kwietniu dało się zauważyć nadmierne przesuszenie wierzchniej warstwy gleb.

Oceniając stan plantacji można stwierdzić, że są one na ogół dobrej kondycji.

Zboża

Wzrastająca wilgotność i temperatura w maju przyczyniła się do wystąpienia **septoriozy** na liściach na plantacjach pszenicy ozimej w powiecie słupskim. Zbiegi przeciwko septoriozie paskowanej liści przy użyciu środków ochrony roślin wykonuje się od początku strzelania w źdźbło do końca fazy kłoszenia. Komunikat sygnalizacyjny o zagrożeniu upraw septoriozą liści uruchomiono 27.05.2019 r.

Także pod koniec maja dało się zauważyć wystąpienie na plantacji pszenicy ozimej **mączniaka prawdziwego zbóż**. Zabiegi przy użyciu środków ochrony roślin wykonuje się od początku krzewienia do końca fazy kłoszenia. W sprzyjających warunkach stosowanie fungicydów można przedłużyć do fazy dojrzałości wodnej ziarna, uwzględniając okres karencji stosowanego środka. Komunikat sygnalizacyjny o zagrożeniu tym patogenem uruchomiono 27.05.2019 r.

Na plantacji pszenicy stwierdzono także pojawienie się **skrzypionek**. Komunikat sygnalizacyjny uruchomiono także 27.05.2019 r. Chrzaszczki skrzypionek zimują w ściółce, darni lub między korzeniami. Wiosną, gdy temperatura przekracza 10°C przelatują na rośliny żywicielskie. Jaja składane są od połowy maja do połowy czerwca. Po upływie około 2 tygodni wylęgają się larwy. Szkody na plantacjach powodują zarówno chrzaszczki jak i larwy (wyjadanie tkanki miększej liści). Żerowanie w sprzyjających warunkach rozpoczyna się w II dekadzie kwietnia. Rozwojowi tych szkodników sprzyja ciepła pogoda w okresie wiosny. Zwalczanie skrzypionek przeprowadza się w okresie kiedy na plantacjach zbóż obserwowane są larwy, które wylęły się z najwcześniej złożonych jaj i osiągają wielkość około 4 mm, a jednocześnie następuje masowy wyląg larw z masowo składanych jaj.

Rzepak

Dobrze przezimowały uprawy rzepaku ozimego. Lokalnie straty zimowe (uszkodzenia roślin) powstały w wyniku występowania zastoisk wody w obniżeniach terenowych powodujących wymoknięcia roślin oraz wysmalania roślin na skutek wiatrów wysuszających, przy silnych mrozach i braku okrywy śnieżnej. Rzepak ozimy znajduje się w stadium po kwitnieniu w fazie rozwoju strąków.

Na plantacji rzepaku stwierdzono pojaw **chowaczy lodygowych** oraz **ślodyszka rzepakowego** (komunikat sygnalizacyjny uruchomiono 18.04.2019 r. oraz 23.04.2019 r.).

Dnia 18.04.2019 r. uruchomiono komunikat sygnalizacyjny o stwierdzeniu w plantacjach rzepaku obecności **chowacza podobnika**. Chrząszcze tego szkodnika zimują w ściółce i przelatują na plantacje rzepaku gdy temperatura osiągnie około 13 °C. Masowy przelot owadów następuje, gdy temperatura osiągnie 20 °C. Samica składa jaja do otworu wygryzionego w ścianie łuszczyzny. Zabieg opryskiwania należy wykonać, gdy na 25 roślinach znajdują się średnio 4 chrząszcze.

Uszkodzenia łuszczyzn są wykorzystywane do składania jaj przez groźniejszego szkodnika rzepaku jakim jest **pryszczarek kapustnik** (komunikat sygnalizacyjny uruchomiono 27.05.2019r.). Ponadto dostająca się do wnętrza łuszczyzny przez otwory woda powoduje gnicie łuszczyzn i przyczynia się do występowania **szarej pleśni**. Wartością progową jest stwierdzenie średnio 5 uszkodzonych łuszczyzn rzepaku na 1 roślinie.

Sady i szkółki

Rośliny sadownicze przezimowały na ogół bardzo dobrze. Krótkotrwałe spadki temperatury występujące w lutym i marcu nie spowodowały w sadach praktycznie żadnych strat. Ruszenie wegetacji drzew i krzewów owocowych oraz truskawek obserwowano już w II połowie marca, jednak wiosenne chłody przyczyniły się do jej spowolnienia. Od końca drugiej dekady kwietnia gdy wegetacja postępowała bardzo dynamicznie, kwitły już prawie wszystkie gatunki drzew owocowych.

Szkody spowodowane przez zwierzęta

Według informacji uzyskanych od rolników, tak jak w poprzednich latach, w bieżącym roku na przedwiośniu lokalnie duże szkody w uprawach wyrządzane były przez zwierzęta, w tym sarny i jelenie głównie na plantacjach rzepaku. W bieżącym roku można się spodziewać, tak jak w roku 2018, strat wyrządzanych przez dziki w uprawach ziemniaków zlokalizowanych w pobliżu lasów.

Podsumowując stan fitosanitarny upraw w powiecie słupskim można stwierdzić, że obecnie nie ma alarmującego zagrożenia dla zdrowotności roślin uprawnych. Stan upraw polowych można ocenić jako dość dobry. Będzie to jednak zależało od dalszego rozkładu warunków atmosferycznych i przy obecnym stanie suszowym należy spodziewać się obniżenia plonów.

W przypadku konieczności ochrony ważniejszych gospodarczo upraw Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa informuje rolników o tym fakcie za pomocą komunikatów sygnalizacyjnych:

- komunikaty sygnalizacyjne są jak co roku przesyłane drogą mailową do instytucji i miejsc najczęściej odwiedzanych przez rolników tj. urzędów gminy, starostwa powiatowego,

pomorskiego ośrodka doradztwa rolniczego, pomorskiej izby rolniczej, punktów sprzedaży środków ochrony roślin i większych sklepów ogrodnictwa

- komunikaty internetowe są umieszczane w Internetowym Systemie Sygnalizacji Agrofagów dostępnym na stronie internetowej: www.piorin.gov.pl – sygnalizacja-pomorskie-słupsk.